

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ Ε.Π. «ΑΤΤΙΚΗ» 2014- 2020
ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ**

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ReKTIS

Αθήνα, Μάρτιος 2018

Η «Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2014-2020», πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα στοιχεία των χρηματοροών και των δεικτών τα οποία αντλήθηκαν από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), την 20/11/2017. Επιπλέον, για την καλύτερη δυνατή αξιολόγηση αλλά και την εκτίμηση της πορείας του Προγράμματος, ο Σύμβουλος έλαβε υπόψη δευτερογενή στοιχεία παρακολούθησης των Πράξεων, τα οποία συγκέντρωσε σε συνεργασία με τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Τα βασικά ευρήματα, σύμφωνα με το περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης, παρατίθενται παρακάτω.

A. Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής σε σχέση με τις ανάγκες ανά Θεματικό Στόχο του Ε.Π. Αττική 2014 - 2020

Τα μεγέθη του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Περιφέρεια Αττικής έχουν μεταβληθεί καθοριστικά σε σχέση με τα αντίστοιχα που είχαν καταγραφεί κατά την φάση της Ex-ante Αξιολόγησης και της σύνταξης του εγκεκριμένου Ε.Π. Το οικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας μετά τη συνεχή και ραγδαία αρνητική πορεία, κατά τα έτη 2014 – 2016, παρουσιάζει στοιχεία οριακής βελτίωσης, διατηρώντας την καλύτερη θέση ως προς τα μεγέθη του μακροοικονομικού περιβάλλοντος ανάμεσα στις Περιφέρειες της χώρας.

B. Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής. Πρόοδος υλοποίησης των δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων

Το πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας επικεντρώνεται στην ανάλυση των συστημικών δράσεων έναντι των επενδυτικών προτεραιοτήτων που υλοποιούνται. Μέχρι και το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (20-11-2017) από τους συνολικά σαράντα τέσσερις (44) Δείκτες Εκρών, έτσι όπως προέκυψαν μετά την αναθεώρηση του ΕΠ, μόνο οι δεκαεννέα (19) εξυπηρετούνται από αντίστοιχες πράξεις. Από αυτούς, οι δώδεκα (12) αφορούν σε πράξεις του ΕΤΠΑ και οι υπόλοιπες επτά (7) σε πράξεις του ΕΚΤ. Ομοίως από τους τριάντα δυο (32) δείκτες αποτελέσματος και σύμφωνα πάντα με τον τρόπο τεκμηρίωσης και υπολογισμού των τιμών βάσης, αλλά κυρίως των τιμών στόχων που έχουν τεθεί, μόνο δεκατρείς (13) από αυτούς μπορούν να μετρηθούν λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων.

Κυρίως ως προς του δείκτες εκρών η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί βασίστηκε στον **βαθμό επίτευξης του**

των δεικτών, στη σχέση δηλαδή των τιμών στόχων των ενταγμένων Πράξεων προς τους προγραμματικούς στόχους. Αυτό συνέβη διότι για τους περισσότερους δείκτες που αφορούν Πράξεις του ΕΤΠΑ δεν είναι δυνατή η μέτρηση της υλοποίησης μέσω των Δελτίων Επίτευξης Δεικτών πριν την ολοκλήρωσή τους.

Ο **Α.Π. 1 «Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση στην υλοποίησή του λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ.

Για την ενεργοποίηση δράσεων του Α.Π. **προτείνεται** η επίσπευση των διαδικασιών για τον ορισμό της ΓΓΕΤ ως Ε.Φ.Δ. για την άμεση έκδοση Προσκλήσεων.

Αναφορικά με τον **Α.Π. 2 «Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ»** οι δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί αφορούν την Επενδυτική Προτεραιότητα 2c με το δείκτη T3225 να παρουσιάζει διπλάσια τιμή επίτευξης φυσικού στόχου καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται δυο Πράξεις που αφορούν σε εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές έναντι μιας που είχε τεθεί αρχικά ως στόχος.

Ο **Α.Π.3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας»** εμφανίζει μεγάλη υστέρηση στην πορεία υλοποίησης σε όλες τις Επενδυτικές Προτεραιότητες. Δεν έχουν εκδοθεί προσκλήσεις λόγω καθυστέρησης ορισμού Ε.Φ.Δ. και λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Για την περαιτέρω ενεργοποίηση δράσεων **προτείνεται** να διερευνηθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων Ε.Π. και ταμείων (π.χ. Ε.Π.Αν. Ε.Κ.) για την εκχώρηση ποσών από το Π.Ε.Π. Αττικής.

Για τον **Α.Π.4 «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές»** δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις στις αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες λόγω της καθυστέρησης άρσης αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. Εκ τούτου ο Άξονας παρουσιάζει σημαντική υστέρηση.

Για την ομαλή υλοποίηση του Άξονα **προτείνεται** να ολοκληρωθεί άμεσα η ένταξη της Πράξης με Δικαιούχο το Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α. Ε. στο πλαίσιο της εκδοθείσας Πρόσκλησης για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και να εκδοθεί η αντίστοιχη πρόσκληση για την αναβάθμιση των σχολικών και δημοτικών κτηρίων η οποία είχε εξειδικευθεί από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης.

Όσον αφορά τον **Α.Π.5 «Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων»** η πορεία υλοποίησης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική, σύμφωνα και με το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου των επιχειρησιακών δεικτών. Δεν δύναται να υποβληθούν Δελτία Επίτευξης Δεικτών για Πράξεις του ΕΤΠΑ που δεν έχουν περαιωθεί, παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί σημαντικό τμήμα ή μέρος των εργασιών της Πράξης.

Προτείνεται, η Διαχειριστική Αρχή να ζητήσει την συνδρομή της υπηρεσίας θεσμικής υποστήριξης (ΕΥΘΥ) έτσι ώστε να καθοριστεί για το ποιες θα είναι οι διοικητικές πράξεις που θα ορίζουν ότι τα έργα έχουν περαιωθεί και με ποιο τρόπο μπορεί αυτό στη συνέχεια να δηλωθεί συστημικά. Επιπρόσθετα η έναρξη δράσεων στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε. θα συνεισφέρει σημαντικά στην πορεία υλοποίησης του Άξονα.

Ο **Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον»** εμφανίζει ιδιαίτερα υψηλή απόδοση στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 6, 6b & 6c λαμβάνοντας

υπόψη τα υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των αντίστοιχων δεικτών εκροής (CO19, CO19 & CO09). Εξαιρέση αποτελεί η Επενδυτική Προτεραιότητα 6ε που έχει δεσμευτεί για χρήση στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε.

- i. **Προτείνεται** η αλλαγή στην περιγραφή του Ειδικού Στόχου έτσι ώστε να παραληφθεί ο όρος - χαρακτηρισμός «υγρά» από τα απόβλητα καθώς και η εισαγωγή δείκτη εκροών που θα αφορά τα αστικά απόβλητα.
- ii. **Προτείνεται** αλλαγή και χρήση του πρόσθετου δείκτη 2101 «Ενημερωμένες ταυτότητες παραλιών» σε επιχειρησιακό σε προκείμενη αναθεώρηση του Ε.Π.
- iii. **Προτείνεται** η Διαχειριστική Αρχή να διερευνήσει – εξέταση άλλο μεθοδολογικό μοντέλο για την μέτρηση της επισκεψιμότητας στους εν λόγω χώρους.

Ο Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής» εμφανίζει διαφορά στην υλοποίηση μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Ειδικότερα:

- i. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7α δεν έχει εκκινήσει το έργο του λιμένα κορυαζέρας του ΟΛΠ καθώς δεν έχει εγκριθεί ο χαρακτηρισμός από τα όργανα της Ε.Ε. ως μεγάλο έργο.
- ii. Στην Επενδυτική Προτεραιότητα 7b η πορεία υλοποίησης κρίνεται ικανοποιητική καθώς το ποσοστό υλοποίησης φυσικού στόχου του δείκτη εκροών T3276 «Παρεμβάσεις για την οδική ασφάλεια των πεζών» ανέρχεται στο 100%.
- iii. Επίσης η υλοποίηση της Επενδυτικής Προτεραιότητας 7c εξελίσσεται ομαλά καθώς λόγω της Πράξης της Δυτικής Επέκτασης του Τραμ ο δείκτης εκροών CO15 εμφανίζει πολύ υψηλό ποσοστό φυσικού στόχου.

Η πορεία υλοποίησης του Α.Π.8 **«Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση λόγω μη ορισμού Ε.Φ.Δ. και της μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Ο Α.Π.9 «Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής» εμφανίζει πολύ ικανοποιητική πορεία στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 9i, 9ii, 9iii & 9iv λαμβάνοντας υπόψη και τιμές επίτευξης φυσικού στόχου αλλά και υλοποίησης βάσει των αντίστοιχων δεικτών. Εξαιρέση αποτελούν οι στόχοι της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9iv που αφορούν δράσεις για τη Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΤοΜΥ) και η Επενδυτική Προτεραιότητα 9v που αφορά σε δράσεις για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ).

Αναφορικά με την πορεία υλοποίησης του Α.Π.10 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευόμενων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας» εμφανίζει υστέρηση στους δείκτες εκροών που αφορούν στις υποδομές εκπαίδευσης για την παιδική μέριμνα και τη δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών. Για την ομαλή υλοποίηση του Άξονα **προτείνεται** άμεσα να ολοκληρωθεί η ένταξη Πράξεων στο πλαίσιο της εκδοθείσας Πρόσκλησης για τις υποδομές φροντίδας παιδιών.

Τέλος ο **Α.Π.11 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης»** εμφανίζει μέτρια υλοποίηση καθώς παρά το γεγονός επίτευξης υψηλού ποσοστού φυσικού στόχου του δείκτη εκροών CO35 που αφορά την ενίσχυση κοινωνικών υποδομών παιδικής μέριμνας και εκπαίδευσης, η υλοποίηση των Πράξεων από τον μοναδικό Δικαιούχο, ΚΤΥΠ Α.Ε. παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. Για τη βελτίωση της εικόνας του Άξονα **προτείνεται** να εκδοθούν νέες Προσκλήσεις όπως π.χ. για την προμήθεια εξοπλισμού σε σχολικές μονάδες.

Γ. Αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης

Είναι γεγονός ότι οι επιδόσεις της επίτευξης των εκροών και των αποτελεσμάτων αξιολογούνται σποραδικά. Η προβλεπόμενη πορεία βάση της οποίας συγκρίνονται τα δεδομένα των εκροών αποτελείται από δύο μόνο σημεία αναφοράς, το 2018 και το 2023. Παρόλο που τα δύο αυτά σημεία αναφοράς είναι σύμφωνα με το εγκεκριμένο Ε.Π., το μεγάλο χρονικό διάστημα μεταξύ τους καθιστά δύσκολο να εκτιμηθεί εάν το πρόγραμμα βρίσκεται σε καλό δρόμο ή όχι. Επιπλέον, είναι δύσκολο να ερμηνευθεί η αναφερόμενη πρόοδος έναντι αυτών των σημείων αναφοράς χωρίς περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον επιδιωκόμενο ρυθμό και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Από την εξέταση της επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης ανά Άξονα Προτεραιότητας προκύπτουν τα εξής:

Ο **Α.Π. 1 «Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση των οροσήμων λόγω του μη ορισμού Ε.Φ.Δ. Επίσης και ο οικονομικός δείκτης για τον άξονα, παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης (40,93%) για το 2018.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του για το έτος 2018 καθώς στην επίτευξη του δείκτη μπορούν να συμβάλλουν μόνο οι δαπάνες της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α.
- ✓ Για τον δείκτη εκροών CO26 προτείνεται η μείωση της τιμής του δείκτη για το έτος 2018. Εναλλακτικά προτείνεται η αντικατάσταση του δείκτη με ΒΣΥ (30 ενταγμένα έργα).

Αναφορικά με τον **Α.Π. 2 «Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ»** αναμένεται η **επίτευξη** των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2018 χρησιμοποιείται Βασικό Στάδιο Υλοποίησης. Το ΒΣΥ έχει επιτευχθεί στο καθώς υπάρχουν δύο ενταγμένες πράξεις σε σχέση με την μία που προβλεπόταν. Ο οικονομικός δείκτης T3371 «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 210,37% για το 2018. Σε αυτό το πλαίσιο, και λαμβάνοντας υπόψη, την εξαιρετική πορεία του Άξονα, τις ανάγκες του συγκεκριμένου Θεματικού Στόχου στο πεδίο της επιχειρηματικότητας και τις εξειδικευμένες δράσεις και τις εκχωρήσεις στις Αστικές Αρχές των ΟΧΕ-ΒΑΑ, **προτείνεται** η μεταφορά πόρων (~10,0 εκ.) στον Άξονα Προτεραιότητας 2 από τον Άξονα Προτεραιότητας 3.

Ο **Α.Π.3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας»** εμφανίζει μεγάλη υστέρηση στην πορεία υλοποίησης λόγω καθυστέρησης ορισμού Ε.Φ.Δ. και λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε. Οι δείκτες εκρών του Πλαισίου Επίδοσης και ο οικονομικός, είναι μηδενικοί.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του για το έτος 2018 λαμβάνοντας υπόψη ότι το 25% των πόρων που εκχωρήθηκαν στο ΤΕΠΙΧ αποτελούν ήδη πιστοποιημένη δαπάνη, ενώ για το έτος 2018 δεν προβλέπεται κάποια πρόσθετη δαπάνη από το εν λόγω Ταμείο.
- ✓ Για τους δείκτες εκρών CO2 & CO4 προτείνεται η αντικατάστασή τους με ΒΣΥ. Για τον δείκτη CO01 ως ΒΣΥ μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εκχώρηση πόρων ΤΧΜ με τιμή 1 που θα αφορά το Τ.Ε.Π.Ι.Χ. ΙΙ. Για τον δείκτη CO04 προτείνεται να χρησιμοποιηθεί το ΒΣΥ (Αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Στον **Α.Π.4 «Πρώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής & Πρώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές»** δεν έχουν ενεργοποιηθεί δράσεις λόγω της καθυστέρησης άρσης αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ..

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του, στο ποσό των 3.000.000,00€ για το έτος 2018 το οποίο προβλέπεται να δαπανηθεί από τις δυο δράσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών και δημοτικών κτιρίων έργα των οποίων αναμένεται να ενταχθούν εντός του έτους.
- ✓ Για το δείκτη εκρών CO32 προτείνεται η εισαγωγή ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Αναφορικά με τον **Α.Π.5 «Πρώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων»** αναμένεται η **επίτευξη** των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2018 χρησιμοποιείται ο δείκτης εκρών CO20 «Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα» ο οποίος εμφανίζει μηδενική υλοποίηση. Ο οικονομικός δείκτης παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 89,74% για το 2018. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Περιφέρειας σε παρεμβάσεις αντιπλημμυρικής προστασίας (βλ. Μελέτη έργων προτεραιότητας: <http://www.pepatikis.gr/protereopiisi-ergon-antiplimmyrikis-prostasias-attikis/>), επιζητείται η ενίσχυση της χρηματοδοτικής βαρύτητας του συγκεκριμένου Άξονα με μεταφορά πόρων (~5,0 εκ) από τον Άξονα Προτεραιότητας 11.

Ο **Α.Π.6 «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον»** παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις για τις οποίες η πρόοδος είναι σημαντική,

είναι δύσκολο αυτή η πρόοδος να ποσοτικοποιηθεί στη λογική του οροσήμου που έχει τεθεί για το 2018.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) αναμένεται οριακή επίτευξη (στο 85%) του οροσήμου που έχει τεθεί για το 2018.
- ✓ Για τον δείκτη εκρών CO09 προτείνεται η χρήση ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων) ή/και επαναπροσδιορισμό / επανεκτίμηση της μεθοδολογίας μέτρησης της επισκεψιμότητας πολιτιστικών χώρων που δεν έχουν εισιτήρια. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη αλλαγή απορρέει από το γεγονός ότι ο αρχικός προσδιορισμός της τιμής – στόχου του δείκτη προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη το phasing έργο της Πινακοθήκης, για το οποίο έγινε αίτημα διάλυσης της εργολαβίας. Επικουρικά το έργο του Σεράφειου μπορεί να συνεισφέρει στην κάλυψη του στόχου υπό την προϋπόθεση αλλαγής της μεθοδολογίας.
- ✓ Για το δείκτη εκρών CO19 εκτιμάται οριακή επίτευξη του δείκτη (στο 75%).

Αναφορικά με τον **Α.Π.7 «Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής»** αναμένεται η **επίτευξη** των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023. Για την επίτευξη των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης χρησιμοποιούνται ΒΣΥ. Ο οικονομικός δείκτης για τον Άξονα, παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης 29,97% για το 2018.

Η πορεία υλοποίησης του **Α.Π.8 «Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης»** εμφανίζει σημαντική υστέρηση λόγω μη ορισμού Ε.Φ.Δ. και της μη λειτουργίας του Π.Σ.Κ.Ε.

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Για το δείκτη εκρών 11304 προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.

Αναφορικά με τον **Α.Π.9 «Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής»** αναμένεται η **επίτευξη** των στόχων των δεικτών του οροσήμου για το έτος 2018 και 2023. Σημειώνεται ότι είναι ο μοναδικός Άξονας στον οποίο υπάρχει ποσοστό υλοποίησης στους δείκτες εκρών. Ο οικονομικός παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης 42,79% για το 2018.

Στον **Α.Π.10 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευόμενων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας»** λόγω της καθυστέρησης στην επικαιροποίηση / έκδοση των νέων προδιαγραφών για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς (το σχετικό ΦΕΚ εκδόθηκε το Σεπτέμβριο του 2017) η υλοποίηση των έργων δεν είναι η αναμενόμενη. Επιπλέον, έχουν προκύψει αλλαγές σε σχέση με την πολιτική όσον αφορά στα ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο καθώς και με τη λειτουργία νέων ΣΥΔ (Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης), οι οποίες επηρεάζουν καθοριστικά τον σχετικό δείκτη εκρών (T3305).

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Για τον δείκτη εκρών CO35 προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου.
- ✓ Αντικατάσταση της τιμής στόχου του δείκτη εκρών T3305 με ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων).

Τέλος στον **Α.Π.11 «Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης»** παρά τα υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου των δεικτών εκρών η πορεία των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το ορόσημο του 2018 είναι μη ικανοποιητική. Ο οικονομικός δείκτης T3371. «Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών» για τον άξονα, παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό επίτευξης 28,70% για το 2018

Προτείνονται οι εξής διαρθρωτικές ενέργειες:

- ✓ Για τον οικονομικό δείκτη (F) προτείνεται η μείωση της τιμής του στόχου καθώς έχει υπερεκτιμηθεί ο στόχος για το ορόσημο του 2018
- ✓ Για το δείκτη εκρών **CO35** προτείνεται η **αντικατάστασή του με ΒΣΥ (αριθμός ενταγμένων έργων)** που προβλέπονται να ενταχθούν το 2018.

Δ. Αξιολόγηση της Αποδοτικότητας του ΠΕΠ Αττικής – Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας υλοποίησης

Η αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας του Ε.Π. «Αττική» 2014-2020 βασίζεται τόσο σε στοιχεία της εξειδίκευσης όσο και αυτά τα οποία συλλέχτηκαν από το Ο.Π.Σ. κατά την 20η Νοεμβρίου 2017. Η Συνολική Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) του αναθεωρημένου Επιχειρησιακού Προγράμματος ανέρχεται σε **1.174.407.027€**.

Το ποσοστό ενεργοποίησης του Ε.Π. με βάση τις εκδοθείσες προσκλήσεις ανέρχεται σε **55,38%** του προϋπολογισμού της συνολικής Δ.Δ. του προγράμματος. Μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί **διακόσιες εξήντα τρεις (263) Πράξεις** συνολικής Δ.Δ. **481.558.957€** ή ποσοστού **41%** της συνολικής Δ.Δ. του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Τέλος έχουν υλοποιηθεί και καταχωρηθεί στο Ο.Π.Σ, **επιλέξιμες δαπάνες ποσού 131.358.948€**, ή ποσοστού **11,19%** της συνολικής Δ.Δ. του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η συνολική συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στο Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανέρχεται στο ποσό των **324.806.142€**. Στο πλαίσιο της στήριξης αυτής έχουν εξειδικευθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. **150.160.233€** (46,23% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.) κι έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 147.374.051€ (45,37% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.), δηλαδή σχεδόν το σύνολο της εξειδίκευσης.

Μέτρηση της Αποδοτικότητας

Από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της αποδοτικότητας στη σύγκριση των προγραμματικών τιμών με τις τιμές των ενταγμένων πράξεων προκύπτει ότι οι Επενδυτικές Προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί παρουσιάζουν **σημαντική φυσική υλοποίηση** χωρίς ωστόσο να παρουσιάζει και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι **οι στόχοι που**

είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Ως προς την ενεργοποίηση του Ε.Π. προέκυψε ότι ο Άξονας με τις καλύτερες σχετικά επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων είναι ο **Α.Π.5** που αφορά στη προστασία από φυσικές καταστροφές και σε αντιπλημμυρικά έργα, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 90%, προσκλήσεις στο 88% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 71% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων αποχέτευσης όμβριων υδάτων της Περιφέρειας Αττικής που είναι και ο μοναδικός Τελικός Δικαιούχος σε Πρόσκληση Π/Υ 80.000.000€ Δ.Δ.

Επίσης πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο **Α.Π. 2** που αφορά στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας με εντάξεις που ξεπερνούν το 64% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στα τμηματοποιημένα έργα (phasing) του ηλεκτρονικού εισιτηρίου και της τηλεματικής ενημέρωσης του επιβατικού κοινού του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας η υλοποίηση των οποίων ξεκίνησε από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Καλές σχετικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο **Α.Π.11** που αφορά στις Υποδομές Εκπαίδευσης με εντάξεις που ξεπερνούν το 61% του π/υ ΔΔ του άξονα. Εντάξεις που αφορούν κυρίως στην υποβολή προτάσεων της Κτ,Υπ. ΑΕ για κατασκευή νέων και επέκταση υφιστάμενων σχολικών μονάδων. Σε απόλυτους αριθμούς, ο **Α.Π.9** είναι πρώτος στις εντάξεις Πράξεων με συνολικό π/υ ΔΔ που ανέρχεται στα 126 εκατομμύρια ευρώ.

Αντιθέτως φτωχές είναι οι επιδόσεις στους Α.Π.3 που αφορά στην επιχειρηματικότητα, **Α.Π. 4** που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και στον **Α.Π. 8** που αφορά σε καταρτίσεις. Ειδικά στον **Α.Π.3** οι καθυστερήσεις κυρίως οφείλονται σε εμπλοκή στην μέθοδο επιλογής διαδικασίας για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε Ενδιάμεσο φορέα Διαχείρισης. Τελικά προωθείται νομοθετική ρύθμιση στο πρώτο δίμηνο του 2018 σύμφωνα με την οποία οι Δ.Α. θα μπορούν να εκχωρούν αρμοδιότητες Ε.Φ.Δ. για δράσεις κρατικών ενισχύσεων στον Ε.Φ.Δ. χωρίς την ανάγκη ανοικτού διαγωνισμού. Με αυτή την εξέλιξη στο Α' τρίμηνο του 2018 θα ενεργοποιηθεί ο Άξονας.

Στον **Α.Π.4** τα προβλήματα οφείλονται στην καθυστέρηση άρσης της αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του Κ.Ε.Ν.Α.Κ. αλλά και στο λογισμικό υποστήριξης των ενεργειακών επιθεωρητών. Από 27/11/2017 έχει εγκριθεί και το λογισμικό οπότε πλέον είναι δυνατή η έκδοση προσκλήσεων στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των δύο δράσεων που εγκρίθηκαν ήδη από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης και αφορούσαν στην ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών κτιρίων και δημοτικών κτιρίων.

Επιπλέον, οι επιδόσεις στο πλαίσιο του **ΑΠ.9** θα μπορούσε να ήταν σημαντικά υψηλότερες αν δεν είχαν καθυστερήσει οι προτάσεις δράσεων υγείας από το αρμόδιο υπουργείο. Τέλος μια ποιοτική εκτίμηση στις επιδόσεις του **ΑΠ.1** αναδεικνύει την μη ύπαρξη προσκλήσεων και εντάξεων στο πλαίσιο των δράσεων της επιχειρηματικής ανακάλυψης δηλαδή στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1b.

Εν κατακλείδι σε απόλυτους αριθμούς οι καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση του προγράμματος εμφανίζονται στους Α.Π. 2, ΑΠ.5, ΑΠ.6, ΑΠ.7 και ΑΠ.9. Επιπρόσθετα

από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι Επενδυτικές προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί παρουσιάζουν **σημαντική φυσική υλοποίηση** χωρίς ωστόσο να παρουσιάζουν και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι **οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος** από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Επίσης αναφορικά με τη **θεματική συγκέντρωση** και σύμφωνα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις δημόσιες δαπάνες των Πράξεων και τους πόρους που θα εκχωρηθούν για διαχείριση στις Αστικές Αρχές στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου των Ο.Χ.Ε. **έχουν δημιουργηθεί ανάγκες υπερδέμευσης πόρων για του Άξονες Α.Π.1, Α.Π. 5 και Α.Π.6 και Α.Π.7.**

Τέλος από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του **Μοναδιαίου Κόστους** για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων **προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος πλην όμως** των δεικτών CO26 και CO19 των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 1.b και 6.a αντίστοιχα.

Ε. Αξιολόγηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. – Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης

Από την αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020, εξετάστηκε ο βαθμός καταλληλότητας της στρατηγικής και της επικαιρότητας των αναγκών του Ε.Π. σε σχέση με το κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας. Το Ε.Π. παρουσιάζει υψηλή συνάφεια των ειδικών στόχων σε σχέση με τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης

Ως προς της αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020, εξετάστηκε η συνάφεια του Ε.Π. (επικαιροποιημένες και νέες ανάγκες) σε σχέση με τις δεσμεύσεις τις χώρας με τα προαπαιτούμενα του Μνημονίου Συνεννόησης και τους στόχους και τις βασικές αρχές των Ευρωπαϊκών πολιτικών και στρατηγικών. Το Ε.Π. παρουσιάζει Υψηλή συνάφεια με τους στόχους και τις βασικές αρχές των Ευρωπαϊκών πολιτικών

Από την περίοδο εκπόνησης της ex- Ante αξιολόγησης και της έγκρισης (καθώς και της 1^{ης} αναθεώρησης) του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020 και μέχρι και τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης αξιολόγησης, οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ενότητας 6.1.4 «Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών» και των Ενοτήτων 6.1.5 «Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π» και 6.1.7 «Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων» συμπεραίνεται ότι η Λογική της Παρέμβασης και οι Ειδικό Στόχοι παραμένουν επίκαιροι σε μεγάλο βαθμό.

Επίσης σύμφωνα με την Ενότητα 5.2.1 «Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.» του 5^{ου} Κεφαλαίου, διαπιστώνεται αλλαγή στην κατανομή των πόρων που επηρεάζουν σε μικρό βαθμό τη Λογική της Παρέμβασης. Ειδικότερα παρουσιάζεται αλλαγή στον Α.Π.1 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπρόσθετα σύμφωνα με τα στοιχεία της Ενότητας «Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών» προκύπτουν οι εξής ανάγκες:

- Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας.
- Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια.
- Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα).
- Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική.
- Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωφελής Εργασία.
- Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού.
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ToMY).

Οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης.

Συμπεραίνεται ότι η Λογική της Παρέμβασης και οι Ειδικοί Στόχοι παραμένουν επίκαιροι σε μεγάλο βαθμό πλην όμως της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.α «Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος».

Επιπρόσθετα προκύπτουν οι ανάγκες για χρηματοδότηση υποδομών έρευνας και καινοτομίας, η περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια, η παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα) και η ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Επίσης η στήριξη των ανέργων / προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωφελής Εργασία, η στήριξη υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού για την Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας και η στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας.

Προτάσεις

Για τον **Α.Π.1** προκύπτει σημαντική μετατόπιση ποσών από την Επενδυτική Προτεραιότητα 1.α στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1.β η οποία επηρεάζει την Λογική της Παρέμβασης. Το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια της επικείμενης αναθεώρησης καθώς να τροποποιηθεί το κείμενο της Στρατηγικής του Ε.Π ως προς το συγκεκριμένο κομμάτι.

Επιπλέον στον **Α.Π.3** έχει εκδοθεί ήδη μια πρόσκληση για το Ταμείο Επιχειρηματικότητας II μέσω προγράμματος – υποδοχέα (εκχώρηση) ενώ είναι υπό διερεύνηση εκχώρησης πόρων και σε άλλα ταμεία. Η τακτική αυτή συνιστά αλλαγή της Στρατηγικής του Ε.Π. Ως εκ τούτου θα πρέπει στα πλαίσια της αναθεώρησης να τροποποιηθεί το κείμενο της Στρατηγικής και να αναθεωρηθούν οι δείκτες.

Στον **Α.Π.6** και συγκεκριμένα στον Ειδικό Στόχο 6.a.1 «Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα» προτείνεται να γίνει αλλαγή στη περιγραφή του και να παραλειφθεί ο όρος «υγρά» καθώς ο Ειδικός Στόχος περιλαμβάνει δράσεις για όλων των μορφών τα απόβλητα.

Επίσης για στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.b «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις» θα πρέπει να εισαχθεί νέος Ειδικός Στόχος και δείκτης για τη μέτρηση των κολυμβητικών υδάτων.

Τέλος για την Επενδυτική Προτεραιότητα 6.c «Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς» θα πρέπει να ενσωματωθεί νέα μεθοδολογία για τη μέτρηση της επισκεψιμότητας σε πολιτιστικούς χώρους που δεν υπάρχει εισιτήριο.

Στον **Α.Π.7** πιθανότατα θα πρέπει να εισαχθεί νέα Επενδυτική Προτεραιότητα, Ειδικός Στόχος και δείκτες για την ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Επίσης στον **Α.Π.8** θα πρέπει να εισαχθεί νέα Επενδυτική Προτεραιότητα, Ειδικός Στόχος και δείκτες εάν τελικά αποφασιστεί η στήριξη της κοινωφελούς εργασίας.

Τέλος στον **Α.Π.10** στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.a «Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας» θα πρέπει να συμπληρωθεί για τις δράσεις της εν λόγω Επενδυτικής Προτεραιότητας στο κείμενο της Στρατηγικής «Δευτεροβάθμια και Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας» από «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας».

Ομάδες χρηστών της Αξιολόγησης

Προκειμένου η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Ε.Π. Αττική 2014 – 2020 να αποδειχθεί χρήσιμη θα πρέπει να στοχεύει σε συγκεκριμένες ομάδες χρηστών (π.χ. Διαχειριστική Αρχή, Δικαιούχοι, Επιτροπή Παρακολούθησης, ομάδες ωφελουμένων κλπ) οι οποίοι θα αντλήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν από τα αξιολογικά συμπεράσματα.

Επιλογή των χρηστών

Μια από τις βασικότερες ενέργειες για την επιτυχημένη διάδοση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης είναι η συγκεκριμενοποίηση των ενδιαφερόμενων μελών και του κοινού που είναι επιθυμητοί αποδέκτες. Ως ενδιαφερόμενο μέλος των πληροφοριών των συμπερασμάτων μπορεί να χαρακτηριστεί κάθε ομάδα ανθρώπων ή και μεμονωμένα άτομα που μπορούν να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ή ακόμη να επηρεάσουν και τα ίδια τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της.

Η συγκεκριμενοποίηση των ομάδων των χρηστών και επιλογή τους έγινε διαχωρίζοντάς τους σε τρεις βασικές κατηγορίες.

- Σε χρήστες που είναι αρμόδιοι για το συντονισμό και της παρακολούθηση του ΕΠ
- Σε χρήστες που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση – εκτέλεση του ΕΠ
- Στους ωφελούμενους και το ευρύ κοινό

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι επιλεγμένοι χρήστες της Αξιολόγησης

Αα	Κατηγορίες Χρηστών	Τίτλος
1	Επιτελική Υπηρεσία	Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ)
2	Επιτελική Υπηρεσία	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ)
3	Επιτελική Υπηρεσία	Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)
4	Επιτελική Υπηρεσία	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)
5	Επιτελική Υπηρεσία	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
6	Όργανο Παρακολούθησης	Ειδική Υποεπιτροπή Αξιολόγησης (ΕΑΠΑΠ)
7	Όργανο Παρακολούθησης	Δίκτυο Αξιολόγησης Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2014-2020,
8	Όργανο Παρακολούθησης	Επιτροπή Παρακολούθησης Ε.Π. "Αττική" 2014 -2020 / Μέλη Επιτροπής
9	Αρχή ελέγχου	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)
10	Αρχή πιστοποίησης	Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής
11	Φορέας Υλοποίησης	Διαχειριστική Αρχή (ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής)
12	Εταίροι	Επιτροπή Παρακολούθησης & Παραλαβής Αξιολόγησης

13	Φορέας Υλοποίησης	Δικαιούχοι Ε.Π. "Αττική" 2014 - 2020
14	Λοιποί φορείς	Φορείς Προτάσεων προς χρηματοδότηση δράσεων / ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ
15	Ωφελούμενοι	Ειδικές Ομάδες Ωφελουμένων Δράσεων Ε.Π. "Αττική" 2014- 2020
16	Ευρύ Κοινό	Πολίτες

Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων

Τα συμπεράσματα και οι συστάσεις της Αξιολόγησης δύναται να χρησιμοποιηθούν από τους επιλεγέντες χρήστες ανάλογα με την αρμοδιότητά τους και το βαθμό επιρροής τους. Συγκεκριμένα:

- Χρήστες αρμόδιοι για το συντονισμό και της παρακολούθηση του ΕΠ

Σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται οι επιτελικές υπηρεσίες Σχεδιασμού, Συντονισμού, Υποστήριξης και Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η αξιοποίηση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης αποτελεί κύρια αρμοδιότητα της Μονάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της **ΕΥΣΣΑ** στο πλαίσιο του συντονισμού και σχεδιασμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), η ΕΥΣΣΑ συνεργάζεται με την **ΕΥΣΕΚΤ**, η οποία είναι αρμόδια για το συντονισμό και την παρακολούθηση της αξιολόγησης των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, καθώς και της αξιολόγησης της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ). Ειδικότερα, η συνεργασία της ΕΥΣΣΑ και της ΕΥΣΕΚΤ αφορά στη διασφάλιση ότι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις αξιολόγηση είναι συστηματοποιημένη και ομογενοποιημένη. Ομοίως, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αποτελούν σημαντικό εργαλείο και για τις άλλες επιτελικές υπηρεσίες (**ΕΥΘΥ, ΕΥΚΕ, ΕΥΠΑΠ**), οι οποίες μετέχουν στο σχεδιασμό για την ενίσχυση της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

- Χρήστες αρμόδιοι για την υλοποίηση – εκτέλεση του ΕΠ

Σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες και τα όργανα που είναι αρμόδια για την ομαλή υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης είναι σημαντικά για το **Δίκτυο Αξιολόγησης των Προγραμμάτων** του ΕΣΠΑ 2014-2020 το οποίο είναι αρμόδιο για το συντονισμό και την αποτελεσματική μεταφορά εμπειριών και ανταλλαγή απόψεων σε ζητήματα Αξιολόγησης. Η **Διαχειριστική Αρχή** ως αρμόδια υπηρεσία για την κατάρτιση του Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος με το πέρας αυτής δρομολογεί την αξιοποίηση των συμπερασμάτων της, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ. Ως εκ τούτου η Διαχειριστική Αρχή στο πλαίσιο της αναθέωσης του Προγράμματος, θα λάβει υπόψη της τα αξιολογικά συμπεράσματα για τον σχεδιασμό των νέων παρεμβάσεων και την προετοιμασία του νέου Προγράμματος. Η αξιολόγηση, η οποία διενεργήθηκε κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, παρακολουθείται από την **Επιτροπή Παρακολούθησης και Παραλαβής** που συγκροτείται κυρίως από στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος

εξετάζει και εγκρίνει το αρχικό Σχέδιο Αξιολόγησης που καταρτίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή, καθώς και κάθε τροποποίησή του.

Επίσης, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αφορούν σε μεγάλο βαθμό τους **φορείς - δυννητικούς δικαιούχους** των Πράξεων του ΕΠ είτε πρόκειται για ΝΠΔΔ είτε για ΝΠΙΔ, καθώς ως φορείς υλοποίησης των έργων και των δράσεων του Προγράμματος θα μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν τα συμπεράσματα με στόχο την καλύτερη οργάνωση των ενεργειών ωρίμανσης, διαχείρισης και ολοκλήρωσης των έργων τους.

- Ωφελούμενοι – ευρύ κοινό

Τέλος, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα είναι ανοιχτά προς το **ευρύ κοινό** στο οποίο η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Προγράμματος μπορεί να φανεί χρήσιμη για οποιονδήποτε λόγο καθώς και προς τους πολίτες οι οποίοι είναι ωφελούμενοι των έργων και δράσεων που υλοποιούνται ή πρόκειται να υλοποιηθούν από το ΕΠ «Αττική» 2014 – 2020.